

Hjem > Frøafgiftsfonden > 2014 > Frøavlserådgivning og -information > Pas godt på det nye frøudlæg. Det er penge værd

Pas godt på det nye frøudlæg. Det er penge værd

Korrekt høst af dæksæden og den efterfølgende pleje af det nye udlæg er helt afgørende for udbyttet i frømarken næste år. Der er let 1.000 -1.200 kr. pr. ha netto at hente på dækningsbidraget udelukkende ved rettidig omhu.

Frøafgiftsfonden

- [Trykskader](#)
- [Høst af dæksæd generelt](#)
- [Alm. rajgræs](#)
- [Rødsvingel](#)
- [Engrapgræs](#)

Trykskader

Trykskader koster udbytte i næste års frømark. Vær derfor meget opmærksom på "transportkulturen" i marken, så der sker en kontrolleret færdsel i marken. Det gælder i allerhøjeste grad også færdsel med halmvogne og læssemaskiner, der i dag ofte er ret tungt materiel, som ofte ses køre på kryds og tværs i marken.

[Til top](#)

Høst af dæksæd generelt

Den tidlige høst giver fine muligheder for at skaffe det nye udlæg en lang periode med gode temperaturer, lys og luft. Specielt de to sidste forhold er meget vigtige. Stubben er forhåbentligt sat så kort, som det er praktisk muligt. Hvis stubben alligevel er blevet for lang, skal den afpudses snarest. Afpudsningshøjden afhænger af frøarten.

Halm skal fjernes hurtigst muligt efter høst. Halmstrenger er ødelæggende for frømarken. Afpudset materiale bør også fjernes, hvis det er i mængder, der dækker for udlægget.

På de moderne mejetærskere med stor skærebordsbredde skal der være monteret avnespreder for at hindre, at avnerne dækker for udlægget.

[Til top](#)

Alm. rajgræs

Gødskning

Svage udlæg bør tilføres 30 kg N straks efter høst af dæksæden for at sikre en tilstrækkelig udvikling. Vær opmærksom på afgrødens totale kvælstofkvote. Den mængde kvælstof, der tildeles om efteråret, fratrækkes den totale kvote. Nye forsøg viser, at det koster udbytte at omfordele kvælstof i alm. rajgræs fra forår til efterår. I den situation kan det derfor være nødvendigt, at "låne" kvælstof hos andre afgrøder i sædskiftet.

Hvis der er mulighed for afsætning af græs, er der mulighed for at tildele frøgræsudlægget 50 kg N efter høst af dæksæden og så tage en slæt græs. Derved spares også en afpudsning af en eventuel for høj stub efter høst af dæksæd. Bemærk, at det er et krav for at benytte kvoten på 50 kg N, at den efterfølgende afgrøde høstes og udnyttes.

Kvælstoffet kan tildeles som gylle. I frøgræs er der ikke krav om nedfældning. Der regnes med 100 pct. udnyttelse af ammonium-N.

Afpudsning

Udlægget skal have en højde på 8 cm medio oktober. Hvis udlægget bliver for langt, øges risikoen for sneskimmel, og plantemassen kan skygge og give en senere vækststart i foråret.

Derfor er det vigtigt hele tiden at vurdere behovet for afpudsning.

Et alternativ til afpudsning er afgræsning med får. Det kræver selvfølgelig, at man kan skaffe får, og at man kan skaffe tilstrækkelig mange får. Et for stort areal i forhold til antallet af får giver vranggræs, der er absolut uønsket og efterfølgende skal afpudses. Der skal derfor så mange dyr på arealet, at der sikres en hurtig og ensartet afgræsning. Den gamle stribegræsning er absolut at foretrække, selvom den er mere tidskrævende.

Ukrudt

Græsukrudt og spildkorn kan kun vanskeligt bekæmpes i alm. rajgræs, og kun så længe det er småt.

Et godt sædskifte er den bedste metode til at undgå problemer med græsukrudt.

Hvis der alligevel skulle være problemer, skal bekæmpelsen af græsukrudt iværksættes fra efteråret.

Antallet af midler til rådighed i frøafgrøden efter høst af dæksæd, når det drejer sig om græsukrudt, er meget begrænset. Tag en snak med din konsulent om hvilken af mulighederne, der passer bedst til din situation. Vær opmærksom på, at mange af løsningerne bygger på en 'mindre anvendelse'. Denne kræver, at du har vejledningen tilgængelig, før du kører i marken.

Stor bestand af bredbladet ukrudt kan også med fordel bekæmpes om efteråret. Her bør du ligeledes tale med din konsulent om de forskellige løsningsmuligheder, så du får den løsning, der passer bedst til din marks behov.

[Til top](#)

Rødsvingel

Gødskning

Rødsvingel skal altid tilføres kvælstof om efteråret. Der skal tilføres 60-70 kg N til sorter med lange udløbere og 50-60 kg N pr. ha til sorter med korte udløbere eller helt uden udløbere. Gødningen tildeles sidst i september.

Svage udlæg kan eventuelt tilføres 30 kg kvælstof umiddelbart efter høst. Resten omkring 1. oktober.

Gylle kan anvendes til rødsvingel om efteråret, og der regnes med 100 pct. udnyttelse af ammonium-kvælstoffet.

Afpudsning 1. års marker

Det er meget afgørende, at en eventuel for høj stub efter høst straks afpudses. Her afpudses ret dybt til en højde af 5 cm for at sikre det nødvendige lys og afhugning af gammelt plantemateriale, så der sættes nye skud og blade. Der afpudses så mange gange, det er nødvendigt for at sikre, at marken har en højde på maks. 8 cm inden vinter.

Et alternativ til afpudsning er ligesom i alm. rajgræs afgræsning med får. Det kræver selvfølgelig, at man kan skaffe får, og at man kan skaffe tilstrækkelig mange får. Et for stort areal i forhold til antallet af får giver vranggræs, der er absolut uønsket og efterfølgende skal afpudses. Der skal derfor så mange dyr på arealet, at der sikres en hurtig og ensartet afgræsning. Den gamle sribegræsning er absolut at foretrække, selvom den er mere tidskrævende.

2. års marker

Marker, der skal ligge til høst 2. eller 3. år, bør afbrændes. Husk at følge vejledningerne for lovlig afbrænding. Der er op til 20-25 pct. merudbytte for afbrænding contra afpudsning. Det er vigtigt, at afbrændingen sker jævnt, så hele arealet afbrændes. Hvis det ikke er sket, skal arealet alligevel afpudses.

Pas på ikke at brænde huller i marken. Det vil sikre [væselhalen](#) god plads.

Ukrudt

Græsukrudt er som i al frøgræs et alvorligt problem.

Et sundt sædskifte med vekslen mellem vår- og vinterafgrøder er en effektiv måde til at undgå store problemer med græsukrudt.

En af de mest alvorlige ukrudtsarter i rødsvingel er væselhalen. Her er sædskiftet den mest effektive og i øjeblikket eneste måde til en sikker bekæmpelse.

Hvis der er problemer med græsukrudt, skal bekæmpelsen altid iværksættes fra efteråret. Se [bekæmpelsesmuligheder](#). Bemærk, at Reglone har godkendelse til mindre anvendelse i rødsvingel, men kun i 2.-3. års marker. Risikoen for skade ved anvendelse i 1. års marker er for stor.

Ellers er der en række midler til rådighed, som alle har deres styrker og svagheder. Tag en snak med din konsulent om en optimal strategi i netop din mark. Vær opmærksom på, at mange af løsningerne bygger på en godkendelse til mindre anvendelse. Denne kræver, at du har vejledningen tilgængelig, før du kører i marken.

En stor bestand af bredbladet ukrudt kan også med fordel bekæmpes om efteråret. Her er også en række løsningsmuligheder, som du bør tale med din konsulent om, så I får den løsning, der passer til ukrudtsfloraen i din mark.

[Til top](#)

Engrapgræs

Bortsprøjtning af hvidkløver

En stor del af engrapgræsset lægges ud i hvidkløver. Det er meget vigtigt, at hvidkløveren bortsprøjtes, straks den er begyndt at gro igen efter høst. Vær meget opmærksom på de nye muligheder og begrænsninger der er kommet det seneste år ved anvendelsen af visse minimidler og MCPA holdige midler. Hvis man bruger Hussar OD eller Express til bortsprøjtning af hvidkløveren, som det tidligere har været almindelig praksis, er der nogle begrænsninger, der kort vil blive beskrevet:

Aktivstoffet tribenuron-methyl (f.eks. Express) anvendt til bortsprøjtning af hvidkløver efter høst: Der må ikke anvendes midler indeholdende Iodosulfuron (f.eks. Hussar OD) i resten af vækstsæsonen. Det giver problemer med en mulig bekæmpelse af enårig rapgræs.

Aktivstoffet iodosulfuron (f.eks. Hussar OD) anvendt til bortsprøjtning af hvidkløver efter høst: Det er tilladt at splitte doseringen af Hussar OD, så der kan behandles 2 gange i vækstsæsonen. Ved at bortsprøjte kløveren med Hussar OD har man brugt det ene "skud i bøssen" mod enårig rapgræs. Dermed har man dårligere mulighed for at bekæmpe enårig rapgræs. Bemærk at hvis man har brugt Hussar OD til bortsprøjtning af hvidkløver, må man ikke senere anvende Express til bekæmpelse af tokimbladet ukrudt.

Hele regelsættet omkring anvendelsen af visse minimidler er meget komplekst. Derfor må det kraftigt anbefales at rådføre sig med sin konsulent før anvendelsen.

Den nye mulighed, der kan sikre, at man efterfølgende fortsat kan bekæmpe enårig rapgræs, er anvendelsen af MCPA til bortsprøjtning af hvidkløver i august. MCPA har fået en godkendelse til mindre anvendelse i august måned frem til 1. september. Doseringen er 1,0 liter pr. ha. Denne dosering er i underkanten af en nødvendig dosering til bortsprøjtning. Derfor er det nødvendigt med rettidig omhu for at få mest mulig effekt. Forsøgsmæssigt søges der lige nu efter bedre og mere effektive muligheder, der fortsat muliggør bekæmpelsen af enårig rapgræs med Hussar OD.

Gødskning

Engrapgræs udlagt i hvidkløver har sjældent behov for gødning umiddelbart efter høst af dæksæd. Svage udlæg efter vinterhvede eller vinterraps kan eventuelt tilføres lidt kvælstof, men det er absolut undtagelsen.

Ellers tilføres 40 kg kvælstof til begge typer efter hvidkløver. Marker udlagt i ikke N-fikserende afgrøder tildeles 60 kg kvælstof til fodertyperne og 70 kg kvælstof til plænetyperne.

Kvælstof til engrapgræs tilføres normalt sidst i september eventuelt i starten af oktober.

Ukrudt

Græsukrudt er som i al frøgræs et alvorligt problem. I engrapgræs er det speciel enårig og alm. rapgræs, der giver problemer.

Alm. rapgræs kan være så stort et problem, at marken bliver kasseret.

Bekæmpelsen af græsukrudt skal startes i efteråret. De midler, vi har til rådighed, virker udelukkende eller bedst på småt ukrudt i fremspiringsfasen. Ofte vil de doseringer, det er muligt at anvende dog ikke kunne løse problemet fuldstændigt. Derfor vil det ofte være nødvendigt at følge op næste forår, men det må ikke afholde producenten fra at starte allerede om efteråret.

Ved avl af engrapgræs gælder også, at et sundt sædskifte er den mest effektive måde at undgå de værste problemer med græsukrudt.

Der er en række [midler til rådighed](#), som alle har deres styrker og svagheder. Tag en snak med din konsulent om de forskellige løsningsmuligheder. Vær opmærksom på, at mange af løsningerne bygger på en godkendelse til 'mindre anvendelse'. Denne kræver, at du har vejledningen tilgængelig før du kører i marken.

En stor bestand af bredbladet ukrudt kan også med fordel bekæmpes om efteråret. Her er også en række løsningsmuligheder, som du bør tale med din konsulent om, så I får den løsning, der passer til ukrudtsfloraen i din mark.

Kontakt din **lokale rådgivningsvirksomhed**, hvis du vil vide mere om dette emne.

[Til top](#)